

PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

Januari 2019
Ester van Kol

Inhoud

1. Inleiding	3
2. De pedagogische visie van Klaver	4
a) Garantie voor goede opvang in een hygiënische en fysiek- en emotioneel veilige omgeving	4
b) Persoonlijke vaardigheden	5
c) Sociale vaardigheden	6
d) Overdracht van waarden en normen	6
3. Werkwijze van Klaver	8
a) Intake gesprek ouders en gastouders.....	8
b) Koppelingsgesprek met ouders en gastouders.....	8
c) Evaluatiegesprek ouders en gastouders.....	8
d) Voortgangsgesprek met gastouders.....	8
4. Uitwerken van kwaliteitscriteria	9
a) Kwaliteitseisen aan gastouders	9
b) Protocollen, formulieren en verzekeringen.....	10
c) Maximaal aantal kinderen.....	11
d) Achterwacht.....	11
e) Stagiaires.....	11
f) Oudercommissie & Ouderraadpleging	11
g) Klachtencommissie.....	12
h) Veilige omgeving	12
i) Meldcode	13

1. Inleiding

In het pedagogisch beleidsplan van gastouderbureau Klaver staan onze pedagogische uitgangspunten, opvoedings- en ontwikkelingsdoelen beschreven. Deze uitgangspunten en doelen geven inzicht in waar Klaver voor staat. Het geeft duidelijkheid aan ouders, gastouders en samenwerkingspartners.

Een plan voor ouders...

Ouders krijgen inzicht in de visie van Klaver op gastouderopvang. Ouders lezen in het plan de doelen en uitgangspunten van de opvang. Ouders kunnen met deze inzichten in gesprek met de gastouder. Het plan kan daarmee de formele en informele gesprekken ondersteunen die ouders willen voeren over de opvang.

En voor gastouders...

Het pedagogisch beleidsplan geeft gastouders richting aan het pedagogisch handelen. Het plan maakt helder wat van gastouders wordt verwacht.

Reikwijdte van het pedagogisch beleidsplan

Gastouders zijn zelfstandig ondernemers. Een kenmerk van ondernemerschap is dat een ondernemer met zijn eigen methodiek of gereedschap haar werk doet. Dit plan schrijft dan ook niet voor hoe een gastouder haar werk moet doen, maar geeft gastouders wel richting aan waar de gastouderopvang aan moet voldoen die aangeboden wordt via Klaver. De autonomie van de vakbekwame gastouder houden wij hiermee in stand. Wij reiken gastouders het boek *Pedagogisch Kader gastouderopvang* aan¹. Gastouders en in het bijzonder startende gastouders vinden in dit handboek veel informatie die zij in de praktijk kunnen gebruiken. Een boek vol met voorbeelden, uitleg, tips en ideeën voor gastouders. In dit pedagogisch beleidsplan maken wij gebruik van de inzichten van experts en wetenschappers die in dit boek worden gedeeld.

Evaluatie

Gastouderbureau Klaver evalueert jaarlijks het pedagogisch beleidsplan.

Klaver werkt alleen met gastouders die door onszelf zijn geselecteerd op pedagogische kwaliteiten en die voldoen aan alle kwaliteitseisen die zijn vastgesteld door de overheid.

Afspraken worden door middel van contracten vastgelegd. Klaver werkt volgens het bemiddelingsmodel. Gastouders werken niet in loondienst bij Klaver. Er zijn drie contracten: tussen gastouder en ouder, tussen gastouderbureau en ouder en tussen gastouderbureau en gastouder.

---

¹ Boogaard et.a. (2016) *Pedagogisch kader gastouderopvang*. Reed Business Education: Amsterdam

2. De pedagogische visie van Klaver

Gastouderbureau Klaver bemiddelt tussen ouders die opvang voor hun kind zoeken en gastouders. Gastouders bieden in de meeste gevallen opvang bij hen thuis aan voor kinderen van 0-4 jaar en buitenschoolse opvang voor kinderen van 4-13 jaar.

Klaver biedt oprechte aandacht aan vraagouders en gastouders. De keuze voor gastouderopvang is een bewuste keuze voor professionele opvang waarin het kind een unieke plaats inneemt. Door de kleinschaligheid is er volop aandacht voor de wensen van het kind, de ouder en de gastouder. Een goede klik is daarvoor belangrijk. Ons doel is daarom om zorg te dragen voor een goede bemiddeling tussen gastouder en ouders, zodat de basis voor goede opvang wordt gelegd.

De opvang sluit aan bij het ritme en de behoeften van het kind en er vindt voortdurend afstemming plaats. Deze voordelen in combinatie met de zekerheid van professioneel opgeleide gastouders vormen de basis voor zorgeloos werken. Wie kiest voor Klaver, kiest voor persoonlijke begeleiding om tot een perfecte match te komen tussen kind en gastouder.

Klaver staat voor geluk, welzijn en groei. We vinden het belangrijk dat het kind zich veilig en fijn voelt in zijn omgeving en dat er omstandigheden worden gecreëerd waardoor het kind zich optimaal kan ontwikkelen. Daarom heeft Klaver de volgende vier pedagogische uitgangspunten opgesteld:

- a) de opvanglocatie vindt plaats in een huiselijke omgeving waar een kind zich veilig voelt en zichzelf kan zijn (emotionele veiligheid).
- b) het kind kan bij de gastouder persoonlijke vaardigheden ontwikkelen.
- c) het kind kan bij de gastouder sociale vaardigheden ontwikkelen.
- d) het kind kan eigen normen en waarden ontwikkelen en leren ieder ander persoon en levend wezen met respect te behandelen.

a) Garantie voor goede opvang in een hygiënische en fysiek- en emotioneel veilige omgeving

Emotionele veiligheid

De gastouder speelt naast ouders een belangrijke rol in de ontwikkeling van een kind. De gastouder verzorgt en beschermt, stimuleert en ondersteunt het kind. De gastouder krijgt daardoor zicht op wat er in een kind omgaat. Het is de kunst om dat inzicht te gebruiken en te benutten in het handelen richting het kind. Wanneer de gastouder sensitief en responsief reageert op een kind en ervoor zorgt dat het zich gezien en gehoord voelt, ontwikkelt het kind vertrouwen in de gastouder. Het voelt zich geaccepteerd en gewaardeerd.

Ieder kind heeft behoefte aan een goede lichamelijke verzorging in een schone en fysiek veilige omgeving.

Dit is een voorwaarde voor gezond opgroeien. Het spreekt voor zich dat, als kinderen deze behoeftes niet vervuld krijgen, zij zich dan niet optimaal kunnen ontwikkelen. Zo heeft een kind het nodig om op tijd te eten, drinken en verschooning te krijgen en dient het de kans te krijgen om te rusten of te slapen. Bij deze verzorging is het belangrijk dat het kind warmte en aandacht ervaart. Een kind voelt zich daarmee meer dan welkom.

De gastouder creëert ook een veilige omgeving door structuur aan te bieden. Vaste gewoontes en rituelen maken de omgeving voorspelbaar en vertrouwd. Een kind gedijt wanneer het ritme en de verzorging van ouders en de gastouder goed op elkaar zijn afgestemd. De gastouder maakt met de ouders goede afspraken over voeding, slaaptijden, zindelijkheid, over hoe er gehandeld moet worden bij ziekte. De dagelijkse overdracht bij het halen en brengen is daarbij van belang.

Fysieke veiligheid

Kenmerkend voor gastouderopvang is dat de opvang plaats vindt in een kleinschalige omgeving met een huiselijke sfeer waarin kinderen zich prettig voelen.

Om hygiëne en veiligheid te borgen vindt er jaarlijks door het gastouderbureau een risico inventarisatie plaats en wordt er een plan van aanpak opgesteld. Deze inventarisatie ligt ter inzage op het gastouderadres. Indien de opvang plaatsvindt op het adres van de gastouder moeten de huisgenoten boven de 18 jaar geïnformeerd zijn over de risico's en de bijbehorende maatregelen.

Er wordt zo actief zorg gedragen voor een veilige omgeving van de gastouderopvang. Daarnaast werken de gastouders aan zelfstandigheid van kinderen door kinderen inzicht te geven in risico's en consequenties van hun gedrag. Bijvoorbeeld door kinderen bewust in staat te stellen om de omgeving te laten ontdekken en bewust (verantwoorde) risico's te laten nemen.

b) Persoonlijke vaardigheden

Kinderen zijn nieuwsgierig en leergierig. Ze leren spelenderwijs en daardoor gaat het leren grotendeels vanzelf. De gastouder kan kinderen hierin begeleiden en stimuleren door de kinderen interessante materialen en activiteiten aan te bieden die passen bij hun interesses en ontwikkelingsniveau, of die juist net iets moeilijker zijn zodat ze uitgedaagd worden om een volgende stap te kunnen zetten. De kunst is om beide veelvuldig te doen. Om dat te doen is belangrijk om te weten wat kinderen kunnen en nodig hebben in verschillende leeftijdscategorieën:

- Baby's hebben behoefte aan een vertrouwde omgeving met vertrouwde personen als veilige basis om al het nieuwe om hen heen te gaan ontdekken.
- Dreumesen willen steeds meer alles zelf doen, maar zijn tegelijk nog erg afhankelijk van vertrouwde volwassenen voor emotionele steun.
- Peuters ontwikkelen zich snel in veel opzichten. Ze leren veel woorden en symbolen, leren springen en huppelen, gaan zien dat er verschil is tussen henzelf en een ander, maken vriendjes.
- Kleuters groeien en leren op alle terreinen, krijgen interesse in hun eigen lichaam en dat van anderen, stellen eindeloos vragen en spelen graag met kinderen van hun eigen sekse.
- Kinderen van 7 jaar en ouder breiden hun schoolse kennis en vaardigheden uit, zijn sterk gericht op leeftijdgenoten, maken vrienden en ontwikkelen zo hun eigen identiteit.
- Vanaf hun tiende jaar maken kinderen een sterke lichamelijke ontwikkeling door en verruimen zij hun belangstelling voor de wereld om hen heen.

Er zijn veel manieren waarop kinderen leren. Ze spelen, proberen dingen uit en ontdekken wat het resultaat is. Ze leren ook door anderen na te doen, door mee te helpen, door te herhalen wat ze al kunnen. Naarmate kinderen ouder worden, leren ze ook steeds meer door te praten en te lezen, via woorden en beelden. En natuurlijk zijn er verschillen tussen kinderen in hoe ze leren, bijvoorbeeld tussen jongens en meisjes.

Gastouders kunnen de ontwikkeling van een kind op allerlei manieren stimuleren:

- Door te realiseren dat een kind zich op diverse gebieden ontwikkelt; motorisch, cognitief, communicatief, in spel. Door vervolgens goed te kijken en luisteren naar het kind (wat kan het al, wat wil het graag, wat is boeiend), en daarop aan te sluiten met het aanbieden van nieuwe, interessante materialen en activiteiten die passen bij het kind, maar ook die net een stapje verder liggen dan wat het al zelf kan en weet (zone van de naaste ontwikkeling);
- door het kind ruimte te geven om te experimenteren, zelf te ontdekken en te oefenen (met soms een klein zetje in de goede richting) (autonomie);

- door te delen in de blijdschap als iets lukt, of door te stimuleren om vol te houden en door complimenten te geven voor de inzet als een bepaalde vaardigheid nog moeilijk is (motivatie);
- door er samen over te praten, door nieuwe ervaringen in taal te (leren) verwoorden en te verwerken (interactie);
- door kinderen verantwoordelijkheid te geven om mee te denken, mee te praten en mee te beslissen (participatie).

c) Sociale vaardigheden

Kinderen hebben volwassenen en andere kinderen nodig voor hun sociale ontwikkeling. De gastouder kan hierin een grote rol spelen. Wat belangrijk is, hangt sterk samen met de leeftijd van het kind.

- Een baby moet zich kunnen hechten en leren vertrouwen op zijn voornaamste verzorgers, inclusief de gastouder. Baby's zoeken ook al contact met elkaar.
- Een dreumes is nog erg afhankelijk van de volwassenen om hem heen, maar laat ook zien dat hij een eigen wil heeft. Dreumesen spelen meer naast dan met elkaar.
- Peuters gaan meer samen met andere kinderen spelen en ontdekken dat andere kinderen soms iets anders willen dan zichzelf.
- Kleuters spelen ook graag met andere kinderen en kunnen zich daarbij (beter dan peuters) beheersen in hun impulsen. Ook kunnen ze zich inleven in hoe een ander zich voelt.
- Kinderen van 6 jaar en ouder hebben vaak enige tijd een voorkeur voor het spelen met leeftijdsgenootjes, liefst van dezelfde sekse. Ze willen graag bij een 'clubje' horen, maar ook hun 'eigenheid' laten zien.

De gastouder kan de sociale ontwikkeling van de kinderen met wie zij werkt op veel manieren stimuleren:

Ze maakt het gemakkelijk dat de kinderen veel samen doen, zodat zij:

- plezier met elkaar hebben;
- vriendjes (en vriendinnetjes) maken;
- leren delen (speelgoed, ervaringen) en rekening houden met elkaar;
- leren omgaan met en oplossen van conflicten.

De gastouder zorgt dat er tijdens de opvang een positieve sfeer is waarin:

- een wij-gevoel ontstaat waarin toch iedereen zichzelf mag zijn;
- de gastouder zelf voordoet wat prettig gedrag inhoudt;
- de gastouder kinderen leert omgaan met elkaar in diverse dagelijkse situaties.

De gastouder zorgt ervoor dat de kinderen leren omgaan met verschillen en is daarbij alert op pestgedrag.

Ze heeft aandacht voor kinderen met 'lastig' gedrag en maakt daarbij onderscheid tussen 'gewoon' en 'speciaal' lastig gedrag.

d) Overdracht van waarden en normen

Kinderen leren van jongs af aan wat 'goed' gedrag is en wat geen goed gedrag is. Ze leren dit volgens de waarden en normen van de samenleving waarin ze opgroeien. Opvoeders, en dus ook gastouders, spelen hierin een belangrijke rol. De ontwikkeling van deze waarden en normen verschilt per leeftijdscategorie.

- Aan de jongste kinderen is nog niet gemakkelijk duidelijk te maken waarom de regels zijn zoals ze zijn. Opvoeders kunnen beloning van 'goed' gedrag en afkeuring van 'slecht' gedrag gebruiken om jonge kinderen de eerste ideeën bij te brengen over gewenst gedrag.

- Tussen 3 en 6 jaar kunnen kinderen zich geleidelijk aan beter inleven in anderen. Dat helpt om te ontdekken wat wel en niet plezierig gedrag is tegenover andere kinderen. Een goede emotionele band met opvoeders helpt ook: voor hen wil je je als kind goed gedragen.
- Tussen 6 en 9 jaar leren kinderen de meeste regels die in hun omgeving gelden. Ze kunnen die regels verwoorden en toepassen op zichzelf en op anderen. Ook gaan ze op zoek naar de grenzen: wanneer kun je om een bepaalde regel heen?
- Voor kinderen van 10 tot 13 jaar wordt de wereld steeds groter. Daardoor komen ook grotere morele kwesties binnen hun gezichtsveld. Volwassenen hebben lang niet altijd antwoorden op vragen van kinderen van deze leeftijd. Maar het is belangrijk er met hen over te praten en opvattingen uit te wisselen.

Gastouders kunnen waarden en normen overdragen door zich bewust te zijn van hun rol als voorbeeldfiguur en zelf voor te doen hoe goed gedrag eruit ziet. Als zij kinderen laten meepraten en meebeslissen over aangelegenheden die zich voordoen, dan biedt dat gelegenheid tot discussie over wat goed gedrag inhoudt. Zo ontwikkelen kinderen een geweten. Ze volgen dan de regels niet alleen omdat het de regels zijn, maar vinden het zelf belangrijk om 'een goed mens' te zijn, rekening te houden met anderen en een verantwoordelijke rol te spelen in hun eigen omgeving.

Een gastouder leeft zelf volgens bepaalde waarden en normen; het is belangrijk dat de gastouder hiervan bewust is zodat eigen waarden en normen besproken en afgestemd kunnen worden met de waarden en normen van de gezinnen van de gastkinderen. De gastouder houdt rekening met verschillen in cultuur, godsdienst of levensovertuiging uit die thuissituaties. Tijdens de opvang krijgt een kind soms te maken met andere gewoontes en afspraken dan hij vanuit thuis kent. Het leert dat andere kinderen soms andere regels en gewoontes hebben dan het gewend is. Een kind leert bij de gastouder dat het mogelijk is om met verschillende regels om te gaan en dat anders zijn niet direct raar is; het leert dat anders zijn juist leuk en spannend kan zijn. De gastouder helpt de kinderen om die verschillen te begrijpen en met die verschillen om te gaan en is zelf een rolmodel en voorbeeld voor de kinderen. Door de reacties van de gastouder ervaren kinderen de grenzen van goed en fout, van anders, van mogen en moeten. Kinderen doen dat gedrag na in hun omgang met andere kinderen.

Conclusie

Door middel van bovenstaande uitgangspunten kan een kind op een juiste manier begeleidt worden. Naast deze uitgangspunten speelt natuurlijk ook de eigen ervaring van de gastouder een rol. Gastouders hebben een groot verantwoordelijkheidsgevoel, een grote toewijding en zijn in staat goed te kijken en te luisteren naar kinderen. Op deze manier kunnen zij goed bepalen hoe ieder kind afzonderlijk gestimuleerd kan worden.

De keuzes die gastouders maken komen voort uit afwegingen van zorg, veiligheid en verantwoord omgaan met een kind. Wanneer de gastouder een achterstand door een ontwikkelings- of gedragsprobleem signaleert bij een kind, is het belangrijk dat er tijdig stappen worden ondernomen. Een goede vertrouwensband en wederzijds respect tussen gastouder en ouder maakt het mogelijk om dit bespreekbaar te maken en samen te beslissen wat het kind nodig heeft. Zij kunnen daarbij advies of ondersteuning van gastouderbureau Klaver ontvangen. De ouder blijft echter altijd zelf verantwoordelijk voor de opvoeding en ontwikkeling van zijn kind.

3. Werkwijze van Klaver

a) Intake gesprek ouders en gastouders

De ouders die opvang wensen voor hun kind(eren), de zogenaamde vraagouders, hebben een intakegesprek met het gastouderbureau. Tijdens dit gesprek geeft Klaver aan ouders allerlei informatie over de werkwijze van het gastouderbureau en over de opvang die gastouders bieden. Ook kunnen de ouders in dit gesprek hun specifieke eisen en wensen kenbaar maken over de opvang van hun kind.

Soms hebben ouders al zelf een geschikte gastouder gevonden. Wanneer dit niet het geval is, zoekt Klaver vervolgens in het eigen gastouderbestand naar een passende gastouder om tot een goede combinatie, ook wel koppeling genoemd, te komen. Als dit niet lukt dan zal Klaver gastouders actief gaan werven.

Klaver bezoekt de aankomende gastouders. Zij worden geselecteerd op basis van de criteria die het bureau belangrijk vindt. In het gesprek komen praktische zaken aan bod, zoals veiligheid, hygiëne en ruimte. Er wordt een check gedaan op de kwalificatie, relevante werkervaring, het EHBO-certificaat en de VOG van de gastouder (en evt. huisgenoten ouder dan 18 jaar) en de inschrijving in het personenregister. Maar ook wordt er in gesprek met de aankomend gastouder aandacht besteed aan opvoedingsideeën, motivatie en sfeer in huis. Een checklist dient als kader voor de selectie, in combinatie met een check op motivatie en continuïteit. Op basis van de checklist én de inschatting van het gastouderbureau wordt besloten of gastouderopvang bij de gastouder mogelijk is.

b) Koppelingsgesprek met ouders en gastouders

Op het moment dat Klaver 'op papier' een passende koppeling heeft gemaakt, wordt een afspraak gemaakt voor een koppelingsgesprek tussen de gast- en vraagouder. Als na dit gesprek blijkt dat beiden met de opvang willen starten, wordt de datum bepaald voor het begin van de opvang. Tevens wordt door Klaver een overeenkomst opgesteld, waarin de zakelijke en praktische kant van de opvang wordt vastgelegd.

c) Evaluatiegesprek ouders en gastouders

Minimaal 1 keer per jaar wordt de opvang geëvalueerd. Er wordt uitgebreid teruggekeken op de afgelopen periode. Voelt het gastkind zich thuis in het gastoudergezin. Is er voldoende afstemming over de zorg en opvoeding van het gastkind. Zijn er punten die bijgesteld moeten worden. Klaver maakt een kort verslag van de evaluatie, dat tevens als uitgangspunt dient bij volgende evaluatiemomenten. Dit is een telefonisch gesprek of een gesprek op de opvanglocatie.

Daarnaast vindt er naar behoefte van de ouders en de gastouder extra overleg plaats. Klaver adviseert, ondersteunt en begeleidt waar nodig op het gebied van de inhoudelijke en eventuele zakelijke kant van de opvang.

d) Voortgangsgesprek met gastouders

Minimaal 1 keer per jaar vindt er een voortgangsgesprek plaats met de gastouder. In dit gesprek bespreken we hoe de opvang verloopt van de kinderen die bemiddeld zijn door Klaver. Verder staan we stil bij hoe de gastouder op dat moment in haar werk staat en we evalueren de samenwerking met Klaver. Gastouderbureau Klaver maakt hiervan een gespreksverslag.

4. Uitwerken van kwaliteitscriteria

a) Kwaliteitseisen aan gastouders

Wanneer u zich via Klaver wilt laten bemiddelen als gastouder en u bij u aan huis kinderen gaat opvangen, zijn een aantal regels voor u van toepassing. Gastouders worden door Klaver geselecteerd op pedagogische kwaliteiten en kwalificaties welke zijn vastgesteld door de overheid. Het welzijn van het kind staat daarbij altijd voorop, maar ook voor een goede samenwerking tussen u, de vraagouders en gastouderbureau Klaver zijn kwaliteitscriteria van belang.

Algemene kwaliteitseisen:

De gastouder:

- beschikt over een geschikt diploma, of certificaat goed gastouderschap (zie lijst implementatiekinderopvang);
- beschikt over een geregistreerd certificaat van EHBO bij Kinderen;
- beschikt over een verklaring omtrent gedrag (VOG) voor zichzelf en huisgenoten (boven 18 jaar);
- Gastouders, stagiaires, huisgenoten en andere mensen boven 18 jaar die de locatie 1 of meer keer per kwartaal bezoeken zijn ingeschreven in het personenregister kinderopvang.
- staat zelf niet onder toezicht en haar eigen kinderen staan niet onder toezicht;
- beschikt over een stabiele thuissituatie;
- staat samen met eigen gezinsleden positief tegenover de opvang van de gastkinderen;
- is overdag telefonisch bereikbaar;
- is bereid om voor een langere periode opvang te bieden, minimaal 1/2 jaar;
- ontvangt betalingen van de ouders enkel via het gastouderbureau;
- beschikt over een veilig en hygiënisch huis en eventuele tuin;
- heeft voldoende ruimte in huis om te spelen, te eten en te slapen;
- kan kinderen de gelegenheid bieden om veilig buiten te spelen;
- laat kinderen nooit alleen met aanwezige huisdieren.
- is op de hoogte van het protocol Veilig Slapen en beleid Veiligheid en Gezondheid

Persoonlijke kwaliteitseisen:

De gastouder:

- is minimaal 18 jaar;
- is lichamelijk en geestelijk gezond;
- draagt een warm hart toe aan kinderen;
- heeft plezier in het opvangen van een gastkind;
- heeft verantwoordelijkheidsgevoel;
- heeft een open en flexibele instelling ten aanzien van de ouders;
- kan continuïteit en stabiliteit in de opvang bieden;
- heeft een goede mondelinge en schriftelijke beheersing van de Nederlandse taal;
- zal geen fysiek of verbaal geweld gebruiken.

Pedagogische kwaliteitseisen:

De gastouder:

- heeft ervaring met of kennis van de ontwikkeling van kinderen van 0-12 jaar;
- heeft aandacht voor en inzicht in het kind als individu;
- kan warmte en geborgenheid geven aan kinderen;
- draagt zorg voor de ontwikkeling, veiligheid en welbevinden van het gastkind;
- biedt voldoende activiteiten aan die passen bij de ontwikkeling van het gastkind en aansluiten bij de gezinssituatie van de gastouder;
- laat gastkinderen nooit alleen thuis.

In contact met het Gastouderbureau:

De gastouder:

- is bereid tot samenwerking met gastouderbureau Klaver;
- is bereid de privacy van vraagouders te respecteren;
- is bereid om mee te werken aan de jaarlijkse risico inventarisatie van de woning;
- is bereid te handelen en te werken naar het pedagogische beleidsplan;
- dient veranderingen in de persoonlijke omstandigheden die een wijziging met zich mee kunnen brengen met betrekking tot de opvang, zo snel mogelijk door te geven aan gastouderbureau Klaver.

In contact met de vraagouder

De gastouder:

- kan open staan en respect opbrengen voor de levenswijze en ideeën van de ouder;
- heeft respect voor de ouder/kind relatie;
- kan integer omgaan met vertrouwelijke informatie van de ouder;
- is bereid tot overleg en samenwerking;
- is bereid en in staat tot het maken, bijstellen en naleven van afspraken;
- is bereid en in staat problemen bespreekbaar te maken, eventueel met behulp van gastouderbureau Klaver;
- is bereid zo nodig in of bij het huis aanpassingen te verrichten;
- informeert ouders over de opvang en de ontwikkeling van het kind;
- vertrouwt kinderen niet zonder toestemming van de ouder aan anderen toe.

b) Protocollen, formulieren en verzekeringen

Elke gastouder houdt een ongevallenregistratie bij (= bijlage in RI&E), waarin datum, aard en plaats van het ongeval, leeftijd van het kind, en overzicht van de maatregelen die getroffen worden om herhaling te voorkomen. Jaarlijks worden de ongevallenregistraties samengevoegd tot een inventarisatie op het niveau van het gastouderbureau, en kan zo nodig het instructieboekje worden bijgesteld.

Indien een kind meerijdt met de gastouder is het nodig dat dit vooraf schriftelijk wordt vastgelegd en ondertekend door middel van het formulier vervoer van het gastouderbureau. Hetzelfde geldt voor het toedienen van medicatie. Ook zijn bij oudere kinderen goede afspraken nodig over zaken als uit school halen, vriendjes meenemen, uit spelen gaan of buiten spelen.

De gastouder en vraagouder beschikken beiden over een aansprakelijkheidsverzekering. Gastouders die kinderen met de auto (met toestemming) vervoeren beschikken over een inzittendenverzekering.

Een achterstand, problemen in het gedrag of in de ontwikkeling van een kind kan veroorzaakt worden door verwaarlozing of mishandeling. Naast ondersteuning en begeleiding van het kind, is het belangrijk dat een mogelijke verwaarlozing of mishandeling wordt gesignaleerd en onder de aandacht wordt gebracht van de juiste instanties. Zij zijn in staat de zaak te onderzoeken en zo nodig de noodzakelijke acties te ondernemen.

De gastouder zal een verdenking van (mogelijke) verwaarlozing of mishandeling altijd melden bij gastouderbureau Klaver. Klaver zal dan de richtlijnen van het protocol kindermishandeling volgen. Op het opvangadres is een protocol kindermishandeling van het gastouderbureau aanwezig.

c) Maximaal aantal kinderen

De gastouder mag:

Maximaal 6 kinderen tegelijk opvangen, in de leeftijd van 0-13 jaar (inclusief eigen kinderen tot 10 jaar als ze thuis zijn tijdens de opvang).

Maximaal 5 kinderen tegelijk als ze allen jonger zijn dan 4 jaar, inclusief eigen kinderen tot 4 jaar.

Maximaal 4 kinderen van 0-1 jaar oud, waarvan maximaal twee van 0 jaar, ook weer inclusief eigen kinderen van deze leeftijd. Dit geldt voor alle op te vangen kinderen ook als deze niet door Gastouderbureau Klaver zijn bemiddeld.

De gastouder informeert Klaver over wijzigingen in de aanwezigheid van kinderen en over de leeftijdsopbouw van de gastkindjes, ook als deze niet via Klaver zijn bemiddeld.

d) Achterwacht

Wanneer 4 of meer kinderen tegelijk worden opgevangen, inclusief eigen kinderen onder de 10 jaar, moet een achterwacht beschikbaar zijn. Deze achterwacht is telefonisch bereikbaar tijdens de opvangtijden en kan binnen 15 minuten aanwezig zijn op de opvanglocatie. De achterwacht moet 18 jaar of ouder zijn, maar heeft geen diploma of VOG nodig. Het moet aantoonbaar zijn wie de achterwacht is. De gastouder is verantwoordelijk voor 1 of meerdere volwassenen die in geval van calamiteiten opgeroepen kunnen worden om te zorgen dat de opvang gewaarborgd blijft volgens de eisen van de Wet Kinderopvang en Gastouderbureau Klaver op het gebied van continuïteit, veiligheid, hygiëne en gezondheid.

Onder calamiteiten wordt o.a. verstaan: ongeval of ziekte van het gastkind, eigen kind of de gastouder waarbij dokters of ziekenhuis bezoek noodzakelijk is of brand.

Vooraf worden er afspraken gemaakt tussen de gastouder en de achterwacht over o.a. wie meegaat naar bijvoorbeeld de dokter en wie bij de achtergebleven gastkinderen blijft. Ook worden er afspraken gemaakt met betrekking tot het op de hoogte brengen van de ouders/verzorgers, zodat ouders/verzorgers in staat worden gesteld indien noodzakelijk of wenselijk hun kind(eren) te komen ophalen.

e) Stagiaires

Indien stagiaires worden ingezet bij de gastouder, zullen de ouders en het gastouderbureau hiervan vooraf worden geïnformeerd. De stagiaire zal alleen werkzaamheden uitvoeren onder verantwoording en toezicht van de gastouder.

f) Oudercommissie & Ouderraadpleging

Ouders worden actief betrokken bij het beleid van het gastouderbureau.

Ouders zijn welkom te participeren in een oudercommissie van minimaal drie en maximaal 7 ouders. De commissie wordt actief betrokken wordt bij ontwikkeling en verbetering van het gastouderbureau. De oudercommissie werkt met een vastgesteld protocol. Koers- en tariefswijzigingen worden voorgelegd aan de oudercommissie. De commissie komt drie keer per jaar samen. Het gastouderbureau faciliteert en organiseert deze bijeenkomsten. De oudercommissie kent functies toe aan de leden (voorzitter, secretaris etc.) en communiceert deze naar de ouders via de website. Klaver is aangesloten bij SKK indien de oudercommissie klachten heeft over het gastouderbureau waar ze samen niet uitkomen.

Op het moment van schrijven is er geen oudercommissie. Dat mag volgens de wet kinderopvang bij gastouderbureaus met minder dan 50 gastouders. Gastouderbureau Klaver

voldoet aan die voorwaarde. Klaver raadpleegt ouders naar haar in dienstverlening tijdens individuele gesprekken en ouderraadplegingen via email enquêtes.

g) Klachtencommissie

Gastouderbureau Klaver wil opmerkingen en klachten van ouders en gastouders graag horen, omdat ze bijdragen aan de kwaliteit van de dienstverlening. Klachten geven vaak de zwakke plekken in de organisatie aan en zijn gratis informatie om de kwaliteit van de dienstverlening te behouden en/of te verbeteren. Vanuit dit oogpunt worden ouders en gastouders van harte uitgenodigd hun opmerkingen en vragen kenbaar te maken. Klaver heeft daarvoor een klachtenregeling opgesteld die wordt behandeld door een eigen klachtencommissie. De inbrenger van de klacht kan ook de klacht indienen bij het SKK, waar wij bij zijn aangesloten. Het SKK is de klachtencommissie die klachten van ouders of gastouders behandelt indien partijen daar samen niet uitkomen. De commissie zorgt dat klachten worden afgehandeld volgens het klachtenreglement. Jaarlijks wordt een kort verslag gemaakt over het verslagjaar.

h) Veilige omgeving

Gastouderopvang vindt in principe plaats in de woning van de gastouder. Indien de opvang plaatsvindt bij de ouder geldt deze plek voor controle op de opvangomgeving. De tuin maakt tevens onderdeel uit van de opvangomgeving. Er moet zowel binnen als buiten voldoende (speel)ruimte zijn voor het gastkind, de eventuele andere gastkinderen en eigen kinderen van de gastouder, om te spelen, lopen, sjouwen en stoeien. Wanneer er geen tuin aanwezig is, zal de gastouder alternatieven moeten aanbieden, zoals regelmatig naar buiten gaan, speeltuinbezoek of naar de kinderboerderij gaan. Daarnaast moet er ook een plek zijn voor het gastkind om zich terug te kunnen trekken om bijvoorbeeld te rusten, te lezen of te puzzelen. Een apart speelhoekje of doe-hoekje kan hier heel geschikt voor zijn. Voor jonge kinderen is het belangrijk, dat er een veilige plek is waar ze rustig kunnen liggen, rollen, zitten of spelen. Bovendien zal er een aparte veilige en rustige slaapplek moeten zijn, waar het gastkind kan slapen. De gastouder is er verantwoordelijk voor dat er een veilige, schone en gezonde opvangomgeving is, zie hiervoor ook het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid.

Klaver controleert voordat de gastouder van start gaat de opvangomgeving op veiligheid en hygiëne. Daarna vindt er jaarlijks controle plaats door middel van een risico inventarisatie (standaardcontrolelijsten veiligheid en hygiëne en gezondheid). Van de uitkomsten wordt vervolgens een plan van aanpak gemaakt. Deze inventarisatie ligt ter inzage op het gastouderadres. Indien de opvang plaatsvindt op het adres van de gastouder moeten de huisgenoten boven de 18 jaar geïnformeerd zijn over de risico's en de bijbehorende maatregelen.

- De locatie waar de kinderen worden opgevangen is altijd en volledig rookvrij.
- De locatie waar de kinderen worden opgevangen is voorzien van voldoende en goed functionerende rookmelders.
- Er is een aparte slaapruiimte voor kinderen jonger dan 1,5 jaar.

Alle ruimtes waar de gastkinderen worden opgevangen, zoals woonkamer, slaapkamer en buitenruimte moeten voldoende ruimte bieden aan het totaal aantal op te vangen gastkinderen en eigen kinderen. Voor de binnenruimte (woonkamer) is de norm 3 m² per kind dat betekent dat er minimaal 18 m² vloeroppervlak moet zijn uitgaande van 6 kinderen (eigen kinderen niet meegerekend). Voor de buitenruimte (tuin) is de norm 4 m² per kind dat komt neer op minimaal 24 m² vloeroppervlak (eigen kinderen niet meegerekend). Voor de slaapruiimte geldt een afwijkende norm. De ruimte tussen de bedjes moet minimaal 1 meter zijn, zodat er voldoende loop en bewegingsruimte is in geval van calamiteiten. Ieder gastkind dat bij de gastouder slaapt moet een eigen (camping)bed hebben om in te slapen. Zie voor verdere adviezen Protocol Veilig Slapen Kinderopvang.

i) Meldcode

Gastouderbureau Klaver heeft de meldcode 2019 geïmplementeerd. De meldcode bestaat uit drie onderdelen.

- een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling:
Vanaf 1 januari 2019 is het binnen de meldcode een afwegingskader uitgewerkt. In deel 1 van de meldcode is de aangepaste meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling opgenomen.
- Al langer geldt er ook een meldplicht specifiek voor de kinderopvang indien een medewerker wordt verdacht van een geweld- of zedendelict. Deze meldplicht houdt in dat houder van Gastouderbureau Klaver verplicht is om te overleggen met de vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs bij aanwijzingen van een geweld- of zedendelict door een gastouder of medewerker van Klaver. Indien na dit overleg het vermoeden blijft bestaan heeft de houder ook een aangifteplicht. Ook medewerkers hebben een aangifteplicht indien het vermoeden de houder zelf betreft. Zij hebben ook de mogelijkheid om contact op te nemen met de vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs. In deel 2 van de meldcode wordt uitgebreid ingegaan op de te nemen stappen in het kader van de meldplicht.
- Het derde deel gaat in op het stappenplan wanneer er een vermoeden bestaat van seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling. Het is van belang op een zorgvuldige manier om te gaan met vermoedens hieromtrent. Kinderen ontwikkelen zich ook op seksueel gebied en bepaalde gedragingen horen bij deze ontwikkeling. Dit is uitgewerkt in de meldcode.

Gastouders zorgen dat ze op de hoogte zijn van de meldcode. Gastouderbureau Klaver heeft de meldcode beschikbaar gesteld in de portal. Ook vinden ze daar een samenvatting die ontwikkeld is door BOINK. Daarnaast organiseert Klaver periodiek bijeenkomsten over de meldcode, heeft Klaver een zelftest gedeeld over de meldcode, deze is voor nieuwe gastouders opvraagbaar. Daarnaast wordt het gebruik van de APP Meldcode Kindermishandeling gestimuleerd en deelt Klaver scholingsmogelijkheden met betrekking tot de meldcode met Gastouders. Deze zijn onder andere te volgen via Augeo, Kennisnetwerk Gastouderopvang en Stichting Nysa.